

Právne stanovisko k ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov

V súlade s Etickým kódexom volených predstaviteľov mesta Nová Baňa, ktorý nadobudol účinnosť dňom 1.9.2019 a ktorý sa v čl. 5 zaoberá otázkou konfliktu záujmov poslancov a primátora mesta ako aj v súvislosti s novelou zákona č. 357/2004 Z.z. – Ústavný zákon o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov zverejňuje Mesto Nová Baňa právne stanovisko k ustanoveniam týkajúcim sa konfliktu záujmov verejných funkcionárov.

- 1.) Poslanec MsZ mesta Nova Bana (ďalej len „poslanec“) je v zmysle článku 2 ods.1 písm. q) zákona č. **357/2004 Z.z. – Ústavný zákon o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov** subjektom, na ktorý sa vzťahuje predmetný zákon. Zároveň sa poslanec v zmysle článku 3 citovaného zákona rozumie verejným funkcionárom a teda osobou, na ktorú sa vzťahuje definícia zákona a v nim uvedené ustanovenia.
- 2.) Pokiaľ poslanec je len spoločníkom a konateľom spoločnosti za normálnych okolností by v zmysle článku 5 ods.3 citovaného zákona nemohol podnikat' ani byť členom orgánu/štatutárnym orgánom obchodnej spoločnosti/. V tejto súvislosti je ale potrebné dať do pozornosti článok 5 ods.6 citovaného zákona, ktorý vyslovene uvádza, že **obmedzenia definované v článku 5 ods. 2 a 3 sa nevzťahujú na verejného funkcionára podľa článku 2 ods.1 písm. q) - teda poslanca MsZ**. Z uvedeného vyplýva, že poslanec MsZ môže podnikat' aj byť konateľom obchodnej spoločnosti a neporušuje ustanovenia zákona č. 357/2004 Z.z.
- 3.) Zákon priamo nezakazuje, aby poslanci mestského zastupiteľstva (resp. právnické osoby, v ktorých majú účasť) odplatne poskytovali mestu služby, avšak takáto spolupráca musí vychádzať z transparentného výberového konania, najmä musí spĺňať náležitosti v zmysle zákona č. **343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov**. Ak sa navyše poslanci, ktorí môžu mať z takejto spolupráce prospech, priamo zúčastnia hlasovania o udelení zákazky svojej firme, ide o konflikt záujmov v zmysle ustanovení ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov. V každom konkrétnom prípade je navyše potrebné posúdiť, či právnické osoby, poskytujúce mestu služby, získali tieto zákazky na základe transparentných postupov a či sa osoby, ktoré mohli byť v konflikte záujmov priamo zúčastnili na hlasovaní o pridelení zákaziek týmto spoločnostiam. Treba dať do pozornosti povinnosť verejných funkcionárov v zmysle čl. 6 ods. 1 zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov: „Verejný funkcionár, ktorý sa zúčastňuje na rokovaní orgánu o veci, na ktorej má osobný záujem, je povinný oznámiť svoj osobný záujem o vec predtým, ako na rokovaní vystúpi.“
- 4.) V súvislosti s podnikaním poslanca MsZ je potrebné vziať do úvahy ustanovenie § 25 ods. 6 zákona č. **369/1990 Zb. o obecnom zriadení**, ktoré uvádza „Poslanec nesmie byť pre výkon svojej funkcie ukrátený na právach ani nárokoch vyplývajúcich z pracovného alebo obdobného pomeru“.
- 5.) Taktiež je potrebné uplatňovať ustanovenia zákona č. **365/2004 Z.z. - Zákon o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a**

doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) a to predovšetkým § 2a ods. 9) „Diskriminácia právnickej osoby je nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k tejto osobe z dôvodov podľa § 2 ods. 1, ak ide o jej členov, spoločníkov, akcionárov, členov jej orgánov, jej zamestnancov, osôb konajúcich v jej mene alebo osôb, v mene ktorých koná táto právnická osoba“.

- 6.) Obdobne je potrebné konflikt záujmov posudzovať aj v priamo riadených resp. mestom zriadených organizáciách, kde takáto organizácia má právnu subjektivitu a svojho štatutára.
- 7.) Čo sa týka primátora mesta tento je v zmysle článku 2 ods.1 písm. p) zákona č. **357/2004 Z.z. – Ústavný zákon o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov** rovnako subjektom, na ktorý sa vzťahuje predmetný zákon. Primátor mesta je v zmysle článku 3 citovaného zákona verejným funkcionárom a teda osobou, na ktorú sa vzťahujú jeho ustanovenia. Zároveň sa na výkon funkcie primátora mesta vzťahujú obmedzenia uvedené v čl. 5 cit. zákona - Nezlúčiteľnosť niektorých funkcií, zamestnaní a činností, a to predovšetkým:

čl. 5 ods. (2) „Verejný funkcionár nesmie podnikat’; to sa nevzťahuje na výkon povolania, ktoré môže vykonávať len fyzická osoba za zákonom ustanovených podmienok“.

čl. 5 ods. (3) „Verejný funkcionár nesmie byť štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu právnickej osoby, ktorá bola zriadená na výkon podnikateľskej činnosti, okrem valného zhromaždenia a členskej schôdze“.

V Novej Bani 26.8.2020

Vypracovala: Mgr. Eva Rupcová
právnička mesta